

NOTA INFORMATIVĂ
la proiectul de lege privind siguranța generală a produselor

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul de lege privind siguranța generală a produselor este elaborat de Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

În principal, elaborarea proiectului de lege este condiționată de angajamentele asumate de către Republica Moldova prin prevederile art. 38 și 39 lit. a) din Capitolul 5 „Protecția consumatorului” al Titlului IV „Comerț și aspecte legate de comerț” din Acordul de Asociere Republica Moldova - Uniunea Europeană.

Raportul pe 2023 privind Republica Moldova/Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Economic și Social și Comitetul Regiunilor/ Comunicarea din 2023 privind politica de extindere a UE, remarcă lipsa instrumentelor (normative, instituționale), în partea ce ține de siguranța generală a produselor. Astfel, în Raport se menționează că „*Cadrul juridic al Moldovei privind siguranța produselor este parțial aliniat la acquis-ul UE. Sistemul de supraveghere a pieței utilizează o metodologie definită de evaluare a riscurilor pentru a reglementa produsele de consum nealimentare și pentru a selecta măsuri corective.*”

În plus, Recomandarea nr. 1/2022 A Consiliului de Asociere UE - Republica Moldova din 22 august 2022 privind Programul de asociere UE - Republica Moldova [2022/1997], subliniază:

- *în termen de șapte ani:* - instituirea și activarea unui sistem național care să permită comunicarea eficientă între părțile interesate de la nivel național cu privire la produsele de consum nealimentare periculoase și la retragerea acestora, inspirat de Sistemul de informare rapidă al UE.

În scopul executării acțiunilor menționate *supra*, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării a inițiat procesul de transpunere la nivel de cadru normativ național al **Regulamentului (UE) 2023/988** al Parlamentului European și al Consiliului din 10 mai 2023 **privind siguranța generală a produselor**, de modificare a Regulamentului (UE) nr. 1025/2012 al Parlamentului European și al Consiliului și a Directivei (UE) 2020/1828 a Parlamentului European și a Consiliului și de abrogare a Directivei 2001/95/CE a Parlamentului European și a Consiliului și a Directivei 87/357/CEE a Consiliului¹

În context, transpunerea actului UE se impune prin acțiunea nr. 11, Capitolul 1. Libera circulație a bunurilor, Clusterul 2 din Planul național de acțiuni pentru aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană pe anii 2024-2027.

¹ [Regulament - 2023/988 - EN - EUR-Lex \(europa.eu\)](#)

Așadar, proiectul actului normativ propus furnizează următoarele puncte principale:

- Piețele online vor trebui să coopereze cu autoritățile de supraveghere a pieței în cazul în care detectează un produs periculos pe platformele lor și trebuie să înființeze un punct unic de contact responsabil cu siguranța produselor;
- Autoritățile de supraveghere a pieței vor putea solicita piețelor online să elimine produsele periculoase de pe platformele lor sau să blocheze accesul la acestea;
- Un regim unic de supraveghere a pieței se va aplica tuturor produselor;
- Dacă un produs se dovedește a fi periculos, operatorii economici trebuie să ia imediat măsuri corective și să informeze autoritățile de supraveghere a pieței și consumatorii;
- În cazul retragerii unui produs, consumatorii vor avea dreptul de a solicita repararea, înlocuirea sau rambursarea și vor putea alege între cel puțin două dintre aceste opțiuni;
- Operatorii economici ar trebui să aibă o persoană responsabilă pentru produsele vândute online și offline (indiferent de originea produsului), care să asigure disponibilitatea documentației tehnice, a instrucțiunilor și a informațiilor privind siguranța;
- Documentația tehnică va trebui actualizată și păstrată la dispoziția autorităților de supraveghere a pieței pentru o perioadă de zece ani de la data la care produsul a fost introdus pe piață;
- Informațiile despre produs și producător vor trebui să fie plasate pe produs. Dacă acest lucru nu este posibil, ele trebuie aplicate pe ambalaj sau pe un document de însoțire;
- Produsele care intră sub incidența regulamentului pot fi introduse pe piața internă numai dacă există un operator economic stabilit în Republica Moldova.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Prezentul proiect de lege transpune **Regulamentul (UE) 2023/988** al Parlamentului European și al Consiliului din 10 mai 2023 **privind siguranța generală a produselor**, de modificare a Regulamentului (UE) nr. 1025/2012 al Parlamentului European și al Consiliului și a Directivei (UE) 2020/1828 a Parlamentului European și a Consiliului și de abrogare a Directivei 2001/95/CE a Parlamentului European și a Consiliului și a Directivei 87/357/CEE a Consiliului²

În context, pentru proiectul de lege a fost elaborat tabelul de concordanță.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

² [Regulament - 2023/988 - EN - EUR-Lex \(europa.eu\)](https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2023/988/oj)

Scopul noii legi privind siguranța generală a produselor este de a consolida standardele de siguranță pentru produsele vândute atât offline, cât și online, precum și vigilența produselor nesigure și, prin urmare, drepturile consumatorilor, facilitând repararea, returnarea sau înlocuirea produselor nesigure.

Proiectul de lege modernizează normele aplicabile tuturor operatorilor economici (producători, importatori și distribuitori), întreprinderilor online și piețelor online.

Deși legea actuală privind siguranța generală a produselor garantează de mulți ani că toate produsele de consum introduse sau puse la dispoziție pe piață fac obiectul cerințelor generale de siguranță, numărul tot mai mare de bunuri vândute online a făcut necesară actualizarea normelor în vederea adaptării normelor la evoluțiile digitale și tehnologice actuale. Proiectul de lege urmărește să ofere un cadru juridic solid care să asigure siguranța produselor și conformitatea cu standardele europene.

La fel ca în cazul legislației anterioare, legea nouă privind siguranța generală a produselor se aplică produselor introduse pe piață (puse la dispoziție pe piață) **„în măsura în care nu există dispoziții specifice care să aibă același obiectiv care să reglementeze siguranța produselor în cauză”**.

Cu alte cuvinte: în cazul în care există o așa-numită „legislație verticală” pentru produse (de exemplu, Legea nr.102/2017 privind dispozitivele medicale), legislația specifică se aplică în primul rând, în timp ce Legea privind siguranța generală a produselor (care este o așa-numită „legislația orizontală”) **se aplică numai părților care nu sunt reglementate în mod specific de disciplina verticală** (cu diverse probleme în faza de interpretare și aplicare).

Una dintre cele mai importante inovații se referă la reglementarea pieței online.

Totodată, noțiunea de „*produs sigur*” este, de asemenea, extinsă. În timp ce legea actuală a stabilit că siguranța produsului trebuie să țină seama de caracteristicile produsului, de ambalajul său, de efectul său asupra altor produse, de prezentarea, etichetarea sa și de categoriile de consumatori, se introduce o normă care extinde foarte mult criteriile de evaluare.

Articolul 6 din legea nouă prevede luarea în considerare a următoarelor elemente:

[..] (c) **efectul pe care alte produse l-ar putea avea asupra produsului care urmează să fie evaluat** [..];

(d) [..] **etichetarea vârstei de adecvare pentru copii**, orice avertismente și instrucțiuni pentru utilizarea și eliminarea în condiții de siguranță, precum și orice alte detalii sau informații referitoare la produs;

(e) **categoriile de consumatori care utilizează produsul**, în special prin evaluarea riscurilor pentru consumatorii vulnerabili, cum ar fi copiii, persoanele în vârstă și persoanele cu handicap, precum și a impactului diferențelor de gen asupra sănătății și siguranței;

(f) **aspectul produsului**, în cazul în care acesta poate determina consumatorii să îl utilizeze într-un alt mod decât cel pentru care a fost conceput;

(g) în cazul în care **natura** produsului impune acest lucru, caracteristicile adecvate de securitate cibernetică necesare pentru a proteja produsul împotriva influențelor externe, inclusiv a unor părți terțe răuvoitoare, dacă o astfel de influență ar putea avea un impact asupra securității produsului, inclusiv posibila pierdere a interconectării;

(h) dacă natura produsului impune acest lucru, **funcționalitățile evolutive**, de învățare și predictive ale produsului.

Evident relevant este litera g) care se referă în mod expres la **securitatea cibernetică**, protecția împotriva atacurilor externe care pot afecta produsul și posibila pierdere a interconectării.

Norme specifice pentru operatorii economici

Legislația nouă introduce discipline specifice pentru toți operatorii economici (în timp ce legislația curentă s-a limitat la indicarea obligațiilor producătorului și distribuitorului în două articole scurte), definind, de asemenea, în detaliu **sarcinile și responsabilitățile**:

În mod specific, sunt definite obligațiile producătorului (art. 9), ale reprezentantului autorizat (art. 10), importatorului (art. 11) și distribuitorilor (art. 12).

Fiecare operator economic are, de asemenea, – în funcție de rolul său – **obligații** referitoare la verificarea siguranței produselor, conservarea și depozitarea acestora, cooperarea și comunicarea cu alți operatori economici și autorități de supraveghere, precum și măsurile corective care trebuie puse în aplicare în cazul unui produs periculos.

Un producător care nu este stabilit în Republica Moldova poate (dar nu este obligat) să numească un reprezentant autorizat (denumit în mod obișnuit reprezentant autorizat).

Cu toate acestea, articolul 16 stabilește că, pentru a introduce pe piața Republicii Moldova un produs al cărui producător este din afara Republicii Moldova, trebuie să existe totuși un operator economic stabilit în Republica Moldova care să îndeplinească sarcinile menționate la articolul 5 alin. (2) și (3) din Legea nr.162/2023 privind supravegherea pieței și conformitatea produselor. Mai exact:

- să verifice dacă documentația tehnică a fost întocmită și dacă respectă cerințele stabilite de regulamentul în cauză, precum și dacă produsul este conform;
- să furnizeze autorităților de supraveghere documentația necesară pentru a demonstra conformitatea produsului;
- să informeze autoritățile de supraveghere a pieței și să coopereze cu acestea atunci când un produs prezintă un risc și asigurați-vă că se iau măsuri corective pentru a remedia o neconformitate.

Prin urmare, importatorului, reprezentantului autorizat sau, dacă nu este indicată nicio altă entitate, furnizorului de servicii logistice i se poate solicita să respecte aceste obligații.

În orice caz, persoana care îndeplinește aceste sarcini trebuie menționată pe produs, pe ambalaj sau într-un document de însoțire.

Prin urmare, este clar că așa-numitul lanț comercial (importator și distribuitori) se va confrunța cu obligații mult mai complexe și articulate, devenind elemente cheie nu numai ale procesului economic, ci și ale celui de reglementare.

Obligațiile „platformelor de vânzări online”

Așa-numitele „*platforme de vânzări online*” (de ex. Amazon) devin jucători activi pe piața digitală.

Acestea sunt definite în mod expres ca „furnizor al unei piețe online – *un furnizor al unui serviciu intermediar care utilizează o interfață online care le permite consumatorilor să încheie contracte la distanță cu comercianții pentru vânzarea de produse*”.

Proiectul de lege prevede anumite obligații pentru aceștia, printre care:

- înregistrarea lor pe portalul **Sistemului de schimb rapid de informații pentru produsele periculoase (SI SRIPP)** - (un portal web care permite consumatorilor să depună plângeri, să facă schimb de informații între autoritățile naționale și să raporteze orice accidente sau produse periculoase);
- indicarea punctului unic de contact care permite destinatarilor produselor să comunice direct cu aceștia pe portalul SI SRIPP;
- aranjarea proceselor interne pentru siguranța produselor;
- să sensibilizeze consumatorii cu privire la informațiile referitoare la producător sau la persoana responsabilă de introducerea produsului, la identificarea produsului și la orice avertismente aplicate pe produse;

În plus, autoritățile de supraveghere vor avea competența – acolo unde este necesar – de a emite o așa-numită „Decizie” prin care furnizorii de piețe online se angajează să ștergă un anumit conținut sau să introducă un avertisment specific care se referă la oferta unui produs periculos.

De asemenea, în acest caz, trecem de la un simplu rol comercial de vânzări la un rol de subiect activ în controlul conformității produselor.

Drepturile consumatorilor

Proiectul de lege dedică, de asemenea, un întreg capitol **dreptului consumatorilor la informare și la măsuri reparatorii**.

În mod specific, se prevede că statul trebuie să ofere consumatorilor posibilitatea de a depune plângeri la autoritățile competente cu privire la siguranța produselor [articolul 29 alin. 5].

În plus, consumatorii **au dreptul**, în temeiul art. 30, **să primească informații de la operatorii economici în legătură cu notificările privind siguranța referitoare la produse**. Astfel de alerte de securitate iau în general forma unor „alerte de rechemare”. Avizul de rechemare trebuie să permită consumatorului care îl primește să fie informat cu privire la toate informațiile necesare pentru identificarea produsului și a pericolului asociat acestuia.

În ceea ce privește căile de atac, legiuitorul a prevăzut la art. 32 că operatorul economic responsabil cu returnarea trebuie să ofere consumatorului posibilitatea de a alege între cel puțin două dintre următoarele trei măsuri reparatorii:

- repararea produsului retras;
- înlocuirea produsului retras;
- rambursarea adecvată a valorii produsului retras.

În subsidiar, proiectul de lege este structurat în 11 Capitole:

Capitolul I: Dispoziții Generale – art. 1-4

Capitolul II: Cerințe de siguranță – art. 5-8

Capitolul III: Obligațiile operatorilor economici – art. 9-20

Capitolul IV: Furnizorii de piețe online – art. 21

Capitolul V: Supravegherea pieței – art. 22-23

Capitolul VI: Sistemul de Alertă Rapidă Safety Gate – art. 24

Capitolul VII: Sistemul de schimb rapid de informații pentru produsele periculoase al Republicii Moldova – art. 25- 27

Capitolul VIII: Activități comune – art. 28

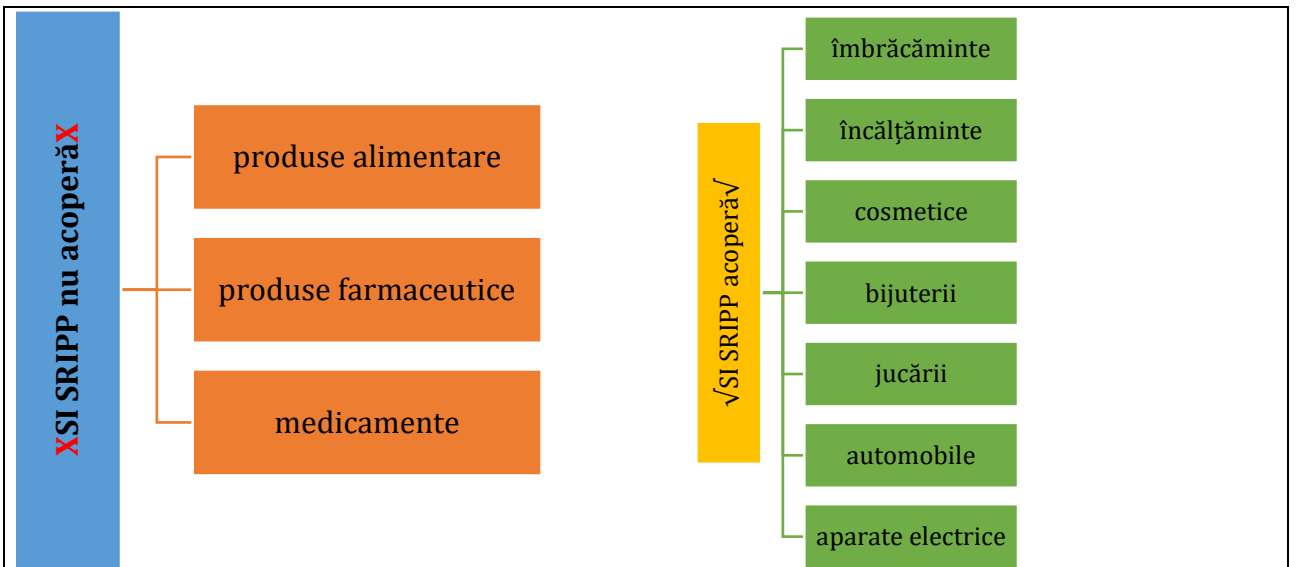
Capitolul IX: Dreptul la informare și la o cale de atac – art. 29-35

Capitolul X: Cooperarea internațională – art. 36

Capitolul XI: Dispoziții financiare, tranzitorii și finale – art. 37-38.

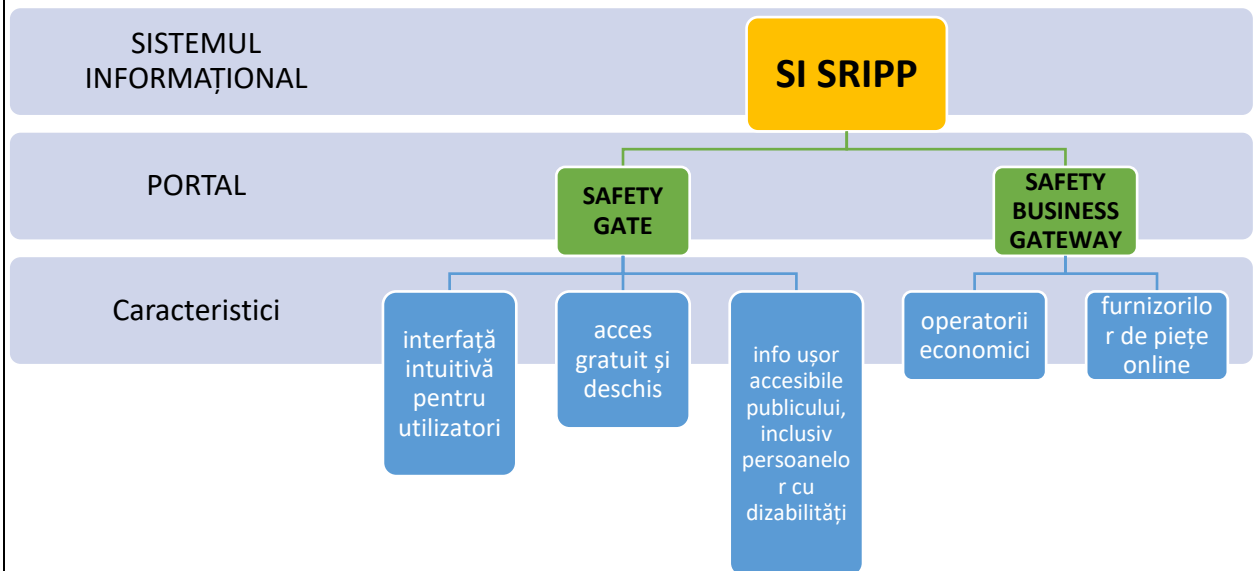
De asemenea, este necesar de remarcat că legea nouă, ca și în cazul legii anterioare impune crearea unui sistem informațional **Sistemul de schimb rapid de informații privind produsele periculoase (SI SRIPP)** (art. 25 din proiectul de lege).

Sistemul de schimb rapid de informații privind produsele periculoase este o platformă sau un mecanism care permite autorităților și organismelor relevante să comunice rapid și eficient informații despre produsele considerate periculoase sau defecte. Or, acest sistem are ca scop protejarea consumatorilor și prevenirea riscurilor pentru sănătate și siguranță.

Prin urmare, SI SRIPP acoperă produse precum: îmbrăcăminte, pantofi, cosmetice, bijuterii sau jucării cu elemente/componente sau calitate potențial dăunătoare sau chiar produse cu defecte tehnice, aparate electrice care prezintă un șoc electric sau pericol de aprindere.

SI SRIPP va permite un schimb rapid de informații cu privire la măsuri precum rechemarea produselor, indiferent dacă sunt efectuate de autoritățile naționale competente (autoritățile de supraveghere a pieței) sau prin acțiuni voluntare ale producătorilor și distribuitorilor.

5. Fundamentarea economico-financiară

Implementarea proiectului va implica cheltuieli de la bugetul de stat în partea ce ține de:

- crearea și asigurarea funcționalității **Sistemului de schimb rapid de informații privind produsele periculoase**.

Costul estimativ necesar pentru crearea și pilotarea funcționării SI SRIPP ar fi de cca **3 mil. MDL**.

De menționat că, resursele financiare necesare pentru crearea SI nu au fost identificate, la moment.

Crearea și funcționalitatea SI reprezintă o obligație a RM, respectiv, în calitate de acțiunea planificată pentru realizare a fost inclusă în PND, PNA și PAG.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Urmare aprobării proiectului de lege, Legea nr. 422/2006 privind securitatea generală a produselor **se va abroga**.

Suplimentar va fi necesară modificarea și/sau completarea unor acte normative care fac referință la Legea nr.422/2006.

În partea ce ține de cadrul normativ secundar necesar implementării proiectului de lege, notăm, inclusiv:

1. elaborarea proiectului HG privind aprobarea Conceptului Sistemului de schimb rapid de informații privind produsele periculoase;

2. elaborarea proiectului HG privind aprobarea Regulamentului de funcționare a Sistemului de schimb rapid de informații privind produsele periculoase;

3. elaborarea proiectului HG de modificare a Hotărârii Guvernului nr.1212/2016³ cu privire la aprobarea Metodologiei privind evaluarea riscurilor în cazul produselor nealimentare destinate consumatorilor și selectarea măsurilor corective, stabilește cadrul metodologic privind evaluarea nivelului de risc prezentat de produsele nealimentare destinate consumatorilor.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

În procesul de elaborare și promovare a prezentului proiect de act normativ sunt respectate regulile procedurale aplicabile pentru asigurarea transparenței decizionale, prevăzute de Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional.

Astfel, anunțul referitor la inițierea elaborării proiectului actului normativ a fost plasat pe pagina web oficială a Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării, la rubrica „Transparență decizională” și pe platforma guvernamentală https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/12479

La etapa inițială, proiectul de act normativ și analiza impactului de reglementare au fost remise spre consultare cu mediul de afaceri. Ulterior, AIR preliminar a fost remis spre expertiză grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de

³ https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=96091&lang=ro

întreprinzător, și discutat în ședința Grupului de lucru din data de 04.06.2024, cu susținerea condiționată a acesteia.

Totodată, proiectul actului normativ a fost consultat în prealabil cu Agenția pentru Guvernare Electronică, care au înaintat recomandări prin demersul AGE nr.24/3007-114 din 20.06.2024

Corespunzător, după înregistrarea proiectului de către Cancelaria de Stat, proiectul actului normativ și actele aferente vor fi publicate pe pagina web oficială a Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării și pe platforma guvernamentală www.particip.gov.md, pentru consultări și dezbateri publice.

Avizele cu obiecțiile și propunerile autorităților vor fi expuse în tabelul de sinteză a obiecțiilor și propunerilor.

8. Constatările expertizei anticorupție

Proiectul de lege urmează a fi supus expertizei anticorupție.

9. Constatările expertizei de compatibilitate cu legislația UE

Proiectul de lege urmează a fi supus expertizei de compatibilitate cu legislația UE.

10. Constatările expertizei juridice

Proiectul de lege urmează a fi supus expertizei juridice.

11. Constatările altor expertize

Analiza Impactului de Reglementare asupra proiectului de lege privind siguranța generală a produselor a fost examinată de către grupul de lucru al Comisiei de Stat pentru reglementarea activității de întreprinzător la data de 04 iunie 2024 și susținută cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor (Procesul-verbal nr. 22 al ședinței Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător).

Ulterior, proiectul de lege privind siguranța generală a produselor va fi remis spre examinare Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător.

Secretar de stat

Cristina CEBAN